

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 5

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

Shaxslararo muloqotning shaxs taraqqiyotidagi o'рни**Sodiqova Farzona Mardon qizi**

Termez iqtisodiyot va servis universiteti 2-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: **Qurbonova Nazira Nizomiddinovna**

Termez iqtisodiyot va servis universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqolada shaxslararo muloqotning shaxs taraqqiyotidagi o'рни psixologik va ijtimoiy nuqtayi nazardan tahlil qilinadi. Muloqot jarayonining shaxs psixikasiga ta'siri, shaxsning ijtimoiylashuvi, o'z-o'zini anglash va xulq-atvor shakllanishidagi ahamiyati yoritib beriladi. Shuningdek, muloqotning shakllari, funksiyalari va shaxs rivojlanishidagi o'рни ilmiy manbalar asosida asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari shaxs psixologiyasini chuqurroq anglashda va amaliy faoliyatda qo'llashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: shaxs, muloqot, shaxslararo munosabat, ijtimoiylashuv, psixologik taraqqiyot, kommunikatsiya.

Kirish. Jamiyatda inson faoliyati va taraqqiyoti bevosita muloqot jarayoni bilan bog'liqdir. Shaxslararo muloqot insonning ijtimoiy mavjudot sifatida shakllanishi, uning ruhiy rivoji va hayotiy tajribasini boyitishda muhim omil hisoblanadi.

Psixologiya fanida muloqot shaxs rivojlanishining asosiy shartlaridan biri sifatida qaraladi. Shaxslararo muloqot orqali inson o'z fikrini ifodalaydi, boshqalarni anglaydi, jamiyat tajribasini o'zlashtiradi va shaxs sifatida kamol topadi. Shu bois ushbu maqolada shaxslararo muloqotning shaxs taraqqiyotidagi o'рни ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

1. Shaxslararo muloqot tushunchasi. Shaxslararo muloqot — bu ikki yoki undan ortiq shaxslar o'rtasida axborot almashish, o'zaro ta'sir va bir-birini tushunish jarayonidir. Muloqot jarayoni nutq, mimika, jestlar, emotsiyalar va xulq-atvor orqali amalga oshadi.

Psixologik adabiyotlarda muloqot shaxslar o'rtasidagi munosabatlarni shakllantiruvchi muhim jarayon sifatida e'tirof etiladi. U shaxsning ijtimoiy tajribani egallashi va jamiyatga moslashuvida asosiy vosita bo'lib xizmat qiladi.

2. Shaxs taraqqiyotida muloqotning ahamiyati

Shaxs taraqqiyoti jarayonida muloqot yetakchi omillardan biri hisoblanadi. Bola ilk yoshidanoq kattalar bilan muloqot orqali nutqni, ijtimoiy me'yor va qoidalarni o'zlashtiradi. Muloqot jarayoni shaxsning bilish jarayonlari, hissiy holatlari va xulq-atvorining rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi.

Shaxslararo muloqot orqali inson o'z-o'zini anglaydi, o'z imkoniyatlarini baholaydi va jamiyatda o'z o'rnini topadi. Muloqot yetishmasligi shaxs rivojida psixologik muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. 3. Muloqotning shakllari va funksiyalari

Muloqotning asosiy shakllariga verbal (og'zaki) va noverbal (imo-ishora, mimika) muloqot kiradi.

Ushbu shakllar bir-birini to'ldirib, muloqot jarayonining samaradorligini oshiradi. Muloqotning asosiy funksiyalari quyidagilardan iborat:

-Axborot almashish funksiyasi

-O'zaro ta'sir funksiyasi

-Bir-birini tushunish funksiyasi

Mazkur funksiyalar shaxslararo munosabatlarning mustahkamlanishiga va shaxs taraqqiyotiga xizmat qiladi.

4. Shaxslararo muloqot va ijtimoiylashuv. Ijtimoiylashuv jarayonida shaxs jamiyatning madaniy, axloqiy va ijtimoiy qadriyatlarini muloqot orqali o'zlashtiradi. Oila, ta'lim muassasalari va jamoa shaxslararo muloqotning asosiy muhitini tashkil etadi.

Samarali muloqot shaxsda ijtimoiy faollik, mas'uliyat va hamkorlik ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu esa shaxsning barkamol bo'lib yetishishiga zamin yaratadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, shaxslararo muloqot shaxs taraqqiyotining ajralmas qismi hisoblanadi. Muloqot jarayoni orqali shaxsning psixologik xususiyatlari, ijtimoiy tajribasi va xulq-atvori shakllanadi. Shaxslararo muloqotning rivojlanganligi shaxsning jamiyatda muvaffaqiyatli faoliyat yuritishini ta'minlaydi. Shu sababli muloqot masalalarini chuqur o'rganish psixologiya fanining dolzarb vazifalaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1.G'oziev E. Psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2010.

2.Karimova V.M. Muloqot psixologiyasi. – Toshkent: Fan, 2016.

3.Nemov R.S. Psixologiya. – Moskva: Vlados, 2018.

4.Леонтьев А.А. Психология общения. – Москва, 2017.

5.Internet manbalar:

www.ziyonet.uz

www.psychologytoday.com

